

**ԿԱՐԱԿԻԶ ԵՎ ՈՉ ԿԱՐԱԿԻԶ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆԵՐԻ ԱՌՈՒՄՈՎ
ՀԱՄԱՁԱՐԱԿԱՅԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՒՄ:**

**THE EPIDEMIC SITUATION ON COMMUNICABLE AND NON-COMMUNICABLE
DISEASES IN ARMENIA.**

**ЭПИДЕМИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА ПО ИНФЕКЦИОННЫМ И НЕИНФЕКЦИОННЫМ
ЗАБОЛЕВАНИЯМ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ.**

ՄԱՐՏ 2023

MARCH 2023

МАРТ 2023

ՎԱՐԱԿԻՉ ԵՎ ՈՉ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՄՈՎ ՀԱՄԱՏԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հնարապետությունում 2023 թվականի մարտ ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդություններով պայմանավորված համաճարակային իրավիճակը հարաբերականորեն հանգիստ է:

2023 թվականի մարտ ամսին հանրապետությունում արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդության 566 դեպք, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 1.06 անգամ: 2023 թվականի մարտ ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2023 թվականի մարտ ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտի դեպքերի թիվը աճել է 1-ով:

Սույն թվականի մարտ ամսին արձանագրվել է սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտի 2 դեպք, իսկ նախորդ տարի նույն ժամանակահատվածում 1 դեպք:

Քիմիական թունավորումներ

2023 թվականի մարտ ամսին արձանագրվել է քիմիական թունավորումների 220 դեպք, որոնց 44.1%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 55.9%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը 29.5%-ը՝ ալկոհոլային թունավորումներ են՝ ալկոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 25.5%-ը՝ դեղամիջոցներից՝ ինքնարուժման, ինքնասպանության և ծնողի անուշադրության հետևանքով առաջացած, 24.5%-ը՝ օրգանական լուծիչների, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից թունավորումներն են, 10.9%-ը՝

թունավոր կենդանիների խայթոցի արդյունքում, 5%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 3.2%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից, 0.9%-ը՝ թունաքիմիկատներից և 0.5%-ը՝ խոտաբույսերից:

2023թ. մարտ ամսին քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 1.1 անգամ:

Սուր շնչառական վարակներ

2023 թվականի մարտ ամսին արձանագրվել է սուր շնչառական վարակների (ՍՇՎ) 28603 դեպք, ըստ 100 000 բնակչի հիվանդացության ցուցանիշը կազմել է՝ 965,5, ինչը նախորդ տարվա միևնույն ժամանակահատվածի համեմատ (ցուցանիշը՝ 587,3) համեմատ աճել է 1,6 անգամ: Հիվանդացությունն առավել բարձր է Արարատի, Լոռու մարզերում և Երևան քաղաքում: Ըստ տարիքային խմբերի առավել շատ հիվանդացությունը բարձր է 0-18 տարեկանների շրջանում, ինչը կազմում է ընդհանուր դեպքերի 65%-ը: Շտապ օգնության կանչերի 6%-ը պայմանավորված է ՍՇՎ-ով:

2023թ-ի մարտ ամսին դետքային և ոչ դետքային հսկողության շրջանակներում լաբորատոր հետազոտության արդյունքում հայտնաբերվել են գրիպ Ա տեսակի H1N1 ենթատեսակի և գրիպ Բ տեսակի հարուցիչներ: Այլ շնչառական վարակների հարուցիչներ չեն հայտնաբերվել, հայտնաբերվել են նաև կորոնավիրուսային հիվանդության SARS-CoV-2 հարուցիչներ:

Կառավարելի վարակիչ հիվանդություններ

2023 թվականի մարտ ամսին: Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով համաճարակային իրավիճակը բարենպաստ է եղել: Չեն գրանցվել պոլիոմիելիտի, դիֆթերիայի, կարմրախտի, համաճարակային պարոտիտի դեպքեր: Արձանագրվել է կարմրուկի բերովի դեպք, որը տեղայնացվել է: Մարտի 29-ի դրությամբ գրանցվել է 85 լաբորատոր հաստատված:

EPIDEMIC SITUATION ON COMMUNICABLE AND NON-COMMUNICABLE DISEASES IN THE REPUBLIC OF ARMENIA

Intestinal infectious diseases

In March 2023, the epidemic situation on intestinal infectious diseases is relatively calm.

In March 2023, 566 cases of infectious intestinal disease were recorded in RA, which has been increased by 1.06 times compared to the same period period. In March 2023, no outbreaks of infectious intestinal diseases recorded.

Parenteral acute viral hepatitises

Compared to the same previous year period, the incidence rate of parenteral acute viral hepatitises increased by 1.

In March of the current year, 2 cases of parenteral acute viral hepatitises recorded, whereas 1 case - in the same period of the previous year.

Chemical poisoning

220 cases of poisoning were registered during March 2023, 44.1% of which were registered in Yerevan, 59.9% - in marzes. 29.5% of the recorded cases are alcohol poisonings from ingestion of high doses, 25.5% - drug poisoning are the result of self-medication, suicide and parental neglect, 24.5% - from the toxic effects of organic solvents, in particular, carbon monoxide and other household substances, 10.9% from bites and stings of poisonous animals, 5% - from toxic effects of soaps and detergents, 3.2% from the effects of other and unspecified toxic substances, 0.9% from pesticides, 0.5% from herbs.

Compared to the previous year, in March 2023, the incidence rate of chemical poisoning increased 1.1 times.

Acute respiratory illnesses

In March 2023 28 603 cases of acute respiratory illness were recorded (incidence rate: 965.5 per 100.000 population). Compared to the previous year, an increase of 1.6 times was recorded (incidence rate: 587.3 per 100.000 population). According to the analysis by marzes Morbidity level is the highest in Ararat, Lori marzes and Yerevan. 65% of ARI cases were recorded among population aged 0-18 years. 6% of emergency calls are due to ARI.

As a result of laboratory research conducted in March 2023 within the framework of sentinel and non-sentinel surveillance, influenza A virus H1N1 subtype and B virus pathogens, as well as the coronavirus disease SARS-COV-2 pathogens were found.

Vaccine-preventable infectious diseases

In March 2023 the epidemic situation in the Republic of Armenia in terms of vaccine-preventable infectious diseases was favorable. No cases of poliomyelitis, diphtheria, rubella, epidemic parotitis were recorded. An imported case was recorded, which has been localized. As of March 29, 85 laboratory-confirmed cases were recorded.

ЭПИДЕМИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА ПО ИНФЕКЦИОННЫМ И НЕИНФЕКЦИОННЫМ ЗАБОЛЕВАНИЯМ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ

Кишечные инфекционные заболевания

В Республике Армения эпидемическая ситуация, вызванная кишечными инфекционными заболеваниями, относительно спокойная.

В марте 2023 года было зарегистрировано 566 случаев кишечных инфекционных заболеваний, что незначительно больше в сравнении с тем же периодом 2022г.. Заболеваемость по сравнению с марта 2022г. выросла незначительно – в 1.06 раз. В марте 2023г. вспышек кишечных инфекционных заболеваний зарегистрировано не было.

Острые парентеральные вирусные гепатиты

В марте 2023 года по сравнению с тем же периодом предыдущего года на 1 увеличилось число случаев острого парентерального вирусного гепатита.

В марте текущего года было зарегистрировано 2 случая острого парентерального вирусного гепатита, а в 2022 году – 1 случай.

Химические отравления

В течение марта в Республике Армения было зарегистрировано 220 случаев химических отравлений, 44.1% из которых было зарегистрировано в городе Ереване, 55.9% - в марзах. Большинство зарегистрированных случаев, 29.5% - алкогольные отравления в результате приема высоких доз, 25.5% - отравление медикаментами в результате самолечения, с целью самоубийства и по невнимательности родителей, 24.5% - от токсического воздействия органических веществ, в частности, угарного газа и других бытовых химических веществ, 10.9% являются следствием укусов ядовитых животных, 5% - от токсического воздействия мыла и других моющих средств, 3.2% - в результате воздействия других и невыясненных токсических веществ, 0.9% - пестицидов, 0.5% - в результате приема в пищу различных трав и комнатных растений.

В январе 2023 года заболеваемость химическими отравлениями выросла в 1,1 раза по сравнению с тем же периодом предыдущего года.

Острые респираторные вирусные заболевания

В марте 2023 года было зарегистрировано 28 603 случая ОРВИ, показатель заболеваемости на 100 000 населения составил 965,5, что в 1,6 раза выше по сравнению с аналогичным периодом 2022 года (показатель – 587,3). Заболеваемость выше – в Арагатском, Лорийском марзе и городе Ереване. Наиболее высокая заболеваемость по возрастным группам зарегистрирована возрасте от 0 до 18 лет, что составляет 65% от общего числа случаев. Из общего числа вызовов скорой помощи 6% составляют вызовы по ОРВИ.

В результате лабораторных исследований в рамках дозорного и недозорного эпидемиологического надзора в марте 2023 года были выявлены возбудители гриппа А подтипа H1N1 и гриппа Б, а также возбудители коронавирусного заболевания SARS-CoV-2:

Вакциноуправляемые инфекционные заболевания

В марте 2023 года эпидемическая ситуация в Республике Армения по управляемым инфекционным заболеваниям была благоприятной. Случаев полиомиелита, дифтерии, краснухи, эпидемического паротита не зарегистрировано. Зарегистрирован завозной случай кори, который был локализован. По состоянию на 29 марта зарегистрировано 85 лабораторно подтвержденных случаев.